

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Kateřiny Šimáčkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízдила a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce:

Brumovická Reality, s.r.o., se sídlem Brumovická 591/13, Praha 10 – Hostivař, zastoupený Mgr. Ing. Tomášem Vítkem, advokátem, se sídlem Cechovní 214, Jenštejn, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1, za účasti osob zúčastněných na řízení: 1) MUDr. J. M., CSc., 2) MUDr. V. M., CSc., oba bytem Brumovická 1269/12, Praha 10, 3) RNDr. J. Ž., proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 4. 2009, č. j. S-MHMP 52547/2009/OST/Pt/Hn, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. 10. 2012, č. j. 5 Ca 78/2009 - 57,

takto:

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 12. 10. 2012, č. j. 5 Ca 78/2009 - 57, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

[1] Dne 26. 5. 2008 bylo žalobci doručeno oznámení odboru výstavby Úřadu městské části Praha 15 (dále jen „stavební úřad“) o zahájení řízení o odstranění nepovolené stavby „Objekt na pozemku par. č. 1001-montovaná dřevostavba“. Žalobce jakožto vlastník a stavebník této stavby požádal dne 26. 9. 2008 o dodatečné stavební povolení podle § 129 odst. 3 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů. Stavební úřad proto přerušil řízení o odstranění stavby do ukončení řízení o dodatečném povolení stavby s tím, že pokud bude stavba dodatečně povolena, řízení o odstranění stavby zastaví.

[2] Dne 1. 10. 2008 vyzval stavební úřad žalobce, aby předloženou projektovou dokumentaci uvedl do souladu s čl. 4 odst. 1, čl. 8 odst. 4, čl. 13 odst. 1 a čl. 50 odst. 6 vyhlášky hlavního města Prahy č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy, o obecných technických požadavcích na výstavbu v hlavním městě Praze (dále jen „vyhláška“). Zároveň řízení o dodatečném povolení stavby přerušil. Na tuto výzvu předložil žalobce dne 24. 10. 2008 upravenou projektovou dokumentaci spolu s dopisem, ve kterém uvádí, že rozměry stavby byly projekčně upraveny podle čl. 8 odst. 4 vyhlášky a projektová dokumentace doplněna s tím, že vyhovuje čl. 50 odst. 6 vyhlášky. Podle názoru žalobce stavba ovšem neodporuje čl. 4 odst. 1 a čl. 13 odst. 1 vyhlášky, neboť je v souladu se záměry územního plánování v dané oblasti a jejím provozem nebude nad přípustnou míru obtěžováno obytné prostředí. Umístění dřevostavby v zadní části parcely žalobce považuje z architektonického hlediska za velice citlivé vzhledem k okolní (převážně zděné a prefabrikované) zástavbě, neboť nebude v zadní části parcely při pohledu z ulice působit rušivě; v souladu s vyhláškou tak vhodným způsobem reaguje na stávající zástavbu.

[3] Dne 17. 11. 2008 vyjádřily osoby zúčastněné na řízení 1) a 2), vlastníci sousedních nemovitostí, svůj nesouhlas s dodatečným povolením stavby. Domnívají se, že by stavba narušovala jejich pohodu bydlení, neboť je z domu přímý výhled do pokojů a na zahradu sousedních domů. Došlo by tak k výraznému omezení soukromí v rekreačně-zahradní části jejich parcely a finančnímu znehodnocení jejich pozemku. Dále stavba podle jejich názoru neodpovídá předpisům a předložená dokumentace postrádá některé náležitosti.

[4] Dne 18. 11. 2008 vyjádřila svůj nesouhlas jako vlastník sousedící nemovitosti i osoba zúčastněná na řízení 3). Podle jejího názoru by umístěním stavby do vnitřní části zahrady došlo k hrubému porušení urbanistického charakteru stávající zástavby a došlo by k naprosté ztrátě soukromí na její zahradě. Tu by pak již nebylo možné využívat jako klidovou zónu k relaxaci.

[5] Na ústním jednání konaném dne 19. 11. 2008 setrvali žalobce i osoby zúčastněné na řízení na svých stanoviscích. Žalobce předložil vyjádření autorizovaného architekta Ing. arch. P. S., podle kterého by měla být stavba dodatečně povolena. Podle jeho vyjádření, ač se může zdát, že ryzí dřevěná stavba (srub) je v daném prostředí neobvyklou stavbou, nijak se neodlišuje od dřevěných staveb v sousedství, které plní doplňkovou funkci k rodinným domům. Stavbu považuje díky jejímu vzhledu spíše za oživení lokality než její estetické a architektonické poškození.

[6] Stavební úřad se s argumentací žalobce neztotožnil a dne 21. 11. 2008 usnesením č. j. 040559/08/OV/KNo zastavil řízení o dodatečném povolení stavby podle § 66 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) s odůvodněním, že žalobce neprokázal soulad stavby s čl. 4 odst. 1 vyhlášky, protože umístění dřevostavby neodpovídá urbanistickému a architektonickému charakteru prostředí, stejně tak by mohlo dojít k narušení pohody bydlení a zdravého životního prostředí na sousedních pozemcích a provozem stavby by mohlo dojít k obtěžování okolí nad přípustnou míru. Dále podle stavebního úřadu stavba neodpovídá čl. 13 odst. 1 vyhlášky, protože existující zástavba v daném území předpokládá dostavbu půl dvojdomu či řadového rodinného domu v uliční zóně, nikoli umístění solitérní dřevostavby v zahradní části parcely.

[7] Odvolání žalobce proti výše uvedenému usnesení bylo rozhodnutím žalovaného ze dne 29. 4. 2009, č. j. S-MHMP 52547/2009/OST/Pt/Hn, zamítnuto. Žalovaný v odůvodnění uvedl, že domy tvořící stávající zástavbu musely být v době jejich povolování vzhledem k šířce a tvaru pozemků navrhovány převážně jako dvojdomy situované v uliční části pozemků, přičemž zadní části pozemků měly být využívány jako zahrady, k rekreaci, k odpočinku apod. Umístěním předmětné stavby solitérního rodinného domu zhotoveného jako dřevostavba se sedlovou střechou s vikýři do zadní části pozemku tak v žádném případě nemohl být respektován požadavek vyhlášky na soulad stavby s charakterem a strukturou stávající zástavby (čl. 13 odst. 1 vyhlášky) a s urbanistickým a architektonickým charakterem prostředí (čl. 4 odst. 1 vyhlášky). V tomto ohledu se žalovaný plně ztotožnil s názorem stavebního úřadu. Po procesní stránce žalovaný vytkl stavebnímu úřadu, že přerušil řízení o odstranění stavby, ačkoliv z dikce § 129 odst. 3 stavebního zákona vyplývá, že k tomuto by měl stavební úřad přistoupit až v okamžiku, kdy bude z podkladů předložených stavebníkem zřejmé, že jde o stavbu, kterou dodatečně povolit lze. V tomto případě však nešlo o vadu řízení, která by měla vliv na správnost rozhodnutí o věci samé ve smyslu § 89 odst. 2 správního řádu, proto žalovaný nepřistoupil k jeho zrušení.

[8] Žalobce napadl výše uvedené rozhodnutí žalovaného žalobou ze dne 23. 6. 2009 u Městského soudu v Praze. Napadené rozhodnutí je podle jeho názoru nezákonné, vnitřně rozporné, není v souladu s právními předpisy a je nedostatečně odůvodněné. Žalobce nesouhlasí s tvrzením žalovaného, že odmítl na výzvu stavebního úřadu odstranit rozpor stavby s čl. 4 odst. 1 a čl. 13 odst. 1 vyhlášky, respektive se snažil obhájit názor, že tento rozpor neexistuje. Podle žalobce naopak ze spisového materiálu plyne, že veškerá činnost stavebníka směřovala k odstranění vytýkaných nedostatků projektové dokumentace. Stavební úřad i žalovaný podle jeho názoru přecházejí odborné stanovisko Ing. arch. S. a nijak konkrétně se k němu nevyjadřují. Žalovaný v rozhodnutí dále uvedl, že projektová dokumentace stavby byla nejen v rozporu s články vyhlášky, k jejichž odstranění stavební úřad vyzval, ale vykazovala rozporů s vyhláškou daleko více, přičemž některé z nich nebylo možné pro nedostatečnou vypovídací schopnost dokumentace jednoznačně posoudit. Tuto formulaci považuje žalobce za naprosto vágní, neurčitou a nekonkrétní. Podle žalobce opírají stavební úřad i žalovaný svá rozhodnutí pouze o přesvědčení, že převážná část okolní výstavby je tvořena dvojdomy umístěnými v přední části pozemkových parcel, ale neberou v úvahu, že stavba svou velikostí spíše odpovídá doplňkovým stavbám vyskytujícím se v oblasti, z nichž některé jsou taktéž dřevostavby umístěné v zadních částech pozemkových parcel. Předmětná stavba svými rozměry navíc spadá do režimu ohlášení podle § 104 odst. 2 písm. a) stavebního zákona. Dále žalobce namítá, že nebyl poučen, z jakých důvodů je dokumentace v rozporu s čl. 4 odst. 1 a čl. 13 odst. 1 vyhlášky, přičemž není zřejmé, zda stavba skutečně (a z jakého důvodu) může narušit pohodu a zdravé životní prostředí v okolí. Správní orgány tak nesplnily svoji poučovací povinnost, neboť nebylo žalobci sděleno, jaké konkrétní vady projektové dokumentace musí odstranit. Žalobce navrhl, aby městský soud přiznal žalobě odkladný účinek a na základě meritorního posouzení rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení.

[9] Městský soud dne 31. 8. 2009 svým usnesením č. j. 5 Ca 78/2009 - 25 odkladný účinek žalobě nepřiznal, neboť samotné zastavení řízení o dodatečném povolení stavby nemůže žalobci způsobit nenahraditelnou újmu ve smyslu § 73 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[10] Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 29. 9. 2009 trvá na tom, že rozhodnutí stavebního úřadu i žalovaného byla vydána v souladu s právními předpisy. Žalovaný podotýká, že žalobce přes veškerá upozornění stavebního úřadu a jeho nesouhlasný postoj k navržené stavbě (patrný z územně plánovací informace č. j. 040661/07/OV/KNo vydané stavebním úřadem na žádost žalobce dne 12. 11. 2007 a z konkretizace této informace přípisem ze dne 26. 11. 2007, č. j. 049314/07/OV/KNo) bez příslušného povolení či opatření stavebního úřadu stavbu zahájil a přes veškeré výzvy k zastavení stavebních prací (např. č. j. 016300/08/OV/SVi ze dne 8. 7. 2008) stavbu dokončil. Svým jednáním tak obešel stavební zákon, protože si byl vědom toho, že by příslušné povolení stavebního úřadu standardním postupem nezískal. Žalovaný poukazuje na to, že řízení o žádosti o dodatečné povolení stavby bylo zastaveno především pro rozpor stavby s čl. 4 odst. 1 a čl. 13 odst. 1 vyhlášky. Stanovisko Ing. arch. Svobody nepovažuje žalovaný za podstatné a zásadní, protože se nejedná o objektivní znalecký posudek, ale o vyjádření názoru osoby vysokoškolsky vzdělané v oboru, které si objednal pro své potřeby žalobce. Námitku žalobce, že stavba svými rozměry odpovídá spíše doplňkovým stavbám vyskytujícím se v lokalitě, považuje žalovaný za značně nekonkrétní a rozporuplnou, zvláště když žalobce ve svém odvolání navrhl překvalifikovat stavbu po rozměrových a projekčních úpravách na stavbu rehabilitačního centra se saunou a krytým bazénem. Žalovaný z těchto důvodů navrhl, aby městský soud žalobu zamítl jako nedůvodnou.

[11] Žalobce v replice k vyjádření žalovaného ze dne 8. 11. 2009 označuje za nepravdivé tvrzení žalovaného, že přes výzvy k zastavení prací stavbu dokončil. Ve skutečnosti pouze v souvislosti s ukončením prací stavbu zabezpečil tím, že doplnil výplně dveří a oken, objekt uzamkl a zakryl plachtou střechu. K tvrzení žalovaného, že žalobci byl znám negativní postoj stavebního úřadu, žalobce uvádí, že tento postoj nebyl tak jednoznačný. Při návštěvách stavebního úřadu bylo žalobci údajně sděleno, že hlavním důvodem rozhodnutí o zastavení řízení byla nesouhlasná stanoviska vlastníků sousedních pozemků. Žalobce v tomto ohledu odkazuje na listiny obsahující souhlasná stanoviska vlastníků sousedních pozemků, která si zajistil před zahájením stavebních prací, a navrhuje jejich provedení jako důkaz.

[12] Při jednání před městským soudem dne 12. 10. 2012 obě strany setrvaly na svých písemných vyjádřeních, přičemž se stanoviskem žalovaného se ztotožnily i osoby zúčastněné na řízení 2) a 3).

[13] Městský soud v Praze dne 12. 10. 2012 rozsudkem č. j. 5 Ca 78/2009 - 57 žalobu zamítl. Podle názoru městského soudu stavební úřad podrobně odůvodnil, proč stavba nevyhovuje požadavkům vyhlášky, a žalovaný se s tímto odůvodněním ztotožnil; městský soud tedy nemá za to, že by bylo rozhodnutí stavebního úřadu či žalovaného nedostatečně odůvodněno. Navíc toto posouzení je především věcí odborné úvahy stavebního úřadu a úkolem soudu není tuto úvahu nahrazovat vlastní úvahou. Městský soud s odkazem na str. 3 rozhodnutí stavebního úřadu nepřistoupil na námitku žalobce, že stavební úřad a

žalovaný nevzaly v úvahu stanovisko Ing. arch. S. Závěrem městský soud označil názor stavebního úřadu, že urbanistické a architektonické řešení takové stavby (dřevostavba solitérního rodinného domu v zadní části pozemku) je v existující zástavbě nevhodné a působí rušivě, za důvodný.

[14] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal dne 30. 10. 2012 kasační stížnost proti výše uvedenému rozsudku a zároveň požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Podle stěžovatele městský soud zcela přehlédl jeho námitku, že byl nedostatečně poučen o tom, jak má projektovou dokumentaci doplnit. K této námitce se městský soud nijak nevyjádřil, přitom poučovací povinnost ze strany správního orgánu je jedna z nejdůležitějších zásad správního řízení. V tomto případě nebyla poučovací povinnost ze strany stavebního úřadu dodržena a stěžovatel si nebyl vědom, že by jím předložená projektová dokumentace vykazovala jakékoliv vady. Že těchto vad byla celá řada, konstatoval žalovaný až ve svém rozhodnutí o odstranění stavby, avšak stěžovatel nebyl nikdy vyzván k odstranění těchto vad. Stěžovatel se dále neztotožňuje se závěrem soudu o podrobném odůvodnění tvrzeného nesouladu stavby s vyhláškou ze strany stavebního úřadu. Podle stěžovatele staví stavební úřad a potažmo i žalovaný své rozhodnutí pouze na jediném závěru, a sice že převážná část okolní výstavby je tvořena dvojdomy umístěnými v přední části pozemkových parcel. Dvojdomy však tvoří pouze část okolní výstavby a není tak zřejmé, z jakého důvodu by stěžovatel nemohl postavit jiný dům než dvojdomek, když tak mohli učinit v minulosti majitelé jiných domů. Stavební úřad ani soud pak nevzaly v úvahu to, že předmětná stavba odpovídá svou velikostí spíše doplňkovým stavbám, které se také vyskytují v dané lokalitě (navíc některé z nich jsou rovněž dřevostavby umístěné v zadních částech pozemkových parcel). Z tohoto hlediska nebyla rozhodnutí správních orgánů dostatečně odůvodněna. Stejně tak není podle stěžovatele jasné, na základě jakých konkrétních skutečností stavební úřad a žalovaný staví svůj názor, že stavba může narušit pohodu a zdravé životní prostředí okolí. Městský soud pouze uvedl, že se ztotožňuje s názorem stavebního úřadu, ovšem ten v podstatě pouze cituje vyhlášku bez nezbytné bližší konkretizace; zejména není zřejmé, jak přesně může stavba narušit zdravou pohodu bydlení majitelů sousedních pozemků (např. zastíněním, nadměrným hlukem apod.). Absence tohoto zdůvodnění činí jak rozhodnutí žalované, tak rozsudek městského soudu nepřezkoumatelnými. Konečně stěžovatel namítá, že stavební úřad zastavil řízení *de facto* na základě územně plánovací informace z roku 2007, tedy vydané ještě před zahájením řízení o dodatečném povolení stavby, čímž zcela ignoroval smysl tohoto řízení.

[15] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 6. 12. 2012 zdůraznil, že již územně plánovací informace, o kterou stěžovatel stavební úřad ještě před realizací předmětné stavby požádal, obsahovala označení konkrétních ustanovení této vyhlášky, s nimiž není navržená stavba v souladu. Přes nesouhlasný postoj stavebního úřadu a bez příslušného povolení či opatření stěžovatel stavbu zahájil a přes výzvy k zastavení ji dokončil. Pokud jde o odůvodnění, proč stavba nevyhovuje požadavkům vyhlášky, bylo dostatečné a přesvědčivé, což potvrdil i městský soud, přičemž posouzení souladu stavby s urbanistickým a architektonickým charakterem prostředí je podle městského soudu věcí odborné úvahy stavebního úřadu. Tvrzení stěžovatele, že jej stavební úřad dostatečně nepoučil nebo že si nebyl vědom jakýchkoli vad, se nezakládá na pravdě, neboť stavební úřad stěžovatele poučil i v rámci řízení o dodatečném povolení předmětné stavby.

Žalovaný taktéž rozporuje tvrzení stěžovatele, že řízení o dodatečném povolení stavby stavební úřad zahájil na základě podnětu stěžovatele. Konečně žalovaný nesouhlasí se stěžovatelem ani v tom, že řízení o dodatečném povolení stavby bylo zastaveno na základě územně plánovací informace z roku 2007. Podle žalovaného bylo zastaveno podle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu pro neodstranění podstatných vad žádosti (projektové dokumentace), které brání pokračování v řízení, konkrétně se jednalo o nesoulad předmětné stavby s čl. 4 odst. 1, čl. 8 odst. 4, čl. 13 odst. 1 a čl. 50 odst. 6 vyhlášky. V řízení o dodatečném povolení stavby je důkazní břemeno přeneseno na stavebníka. Stěžovatel v daném případě toto důkazní břemeno neunesl, neboť neprokázal, že povolení předmětné stavby je v souladu s veřejným zájmem. Z těchto důvodů navrhl žalovaný, aby byla kasační stížnost zamítnuta jako nedůvodná.

[16] Na vyjádření žalovaného reagoval stěžovatel replikou ze dne 15. 3. 2013. V té uvedl, že při osobním jednání na stavebním úřadě původní vedoucí stavebního odboru prohlásila, že pokud stěžovatel získá souhlas sousedů, stavební úřad stavbu povolí. Tímto se stěžovatel v dobré víře řídil; před započítím stavby si obstaral písemné souhlasy a vyjádření sousedů a teprve v průběhu stavby sousedé začali podávat námitky. Městský soud se těmito souhlasnými vyjádřeními nezabýval, přestože byly v replice k vyjádření žalovaného ze dne 8. 11. 2009 navrhovány jako důkaz. Stěžovatel považuje poučení stavebního úřadu za nedostatečné i z toho hlediska, že žalovaný ve svém rozhodnutí deklaroval, že projektová dokumentace obsahuje daleko více rozporů s vyhláškou, přičemž některé ani nebylo možné posoudit z důvodu nedostatečné vypovídací schopnosti dokumentace. Stěžovatel nechal dokumentaci zpracovat odborníky a považuje za nepravděpodobné, že by dokumentaci nebylo možné posoudit pro její nedostatečnou vypovídací schopnost. Navíc z odůvodnění rozhodnutí žalovaného není zřejmé, o jaké natolik zásadní konkrétní vady se mělo jednat. Zastavení řízení je tak postaveno především na subjektivním hodnocení stavebního úřadu a žalovaného, jež tvrdí, že stavba není v souladu s urbanistickým a architektonickým charakterem prostředí a narušuje tak zdravou pohodu bydlení. Zákodárce tyto pojmy jednoznačně nedefinoval, čímž ponechal široké pole pro úvahu a hodnocení správním orgánům. Již jen proto by tyto orgány měly svá hodnocení jasně a konkrétně vysvětlit. Rozhodně je však nelze vykládat v tomto případě tak, že v dané lokalitě lze stavět pouze domy jednoho typu. Jak je patrné z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 5. 2010, č. j. 7 As 17/2010 - 101 (všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu uvedená v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz), organicky začleněnou stavbou může být i jakási architektonická „provokace“, tedy stavba jsoucí ve vědomém a architektonicky promyšleném protikladu k dosavadnímu stylu zástavby. Navíc předmětná stavba je příkladem vytváření zdravého životního prostředí, což potvrdil i Ing. arch. S. ve svém odborném stanovisku. Taktéž pokud jde o druhou stěžejní výtku, že stavba narušuje požadavek na zachování pohody bydlení, stěžovateli není z rozsudku zřejmé, jakými konkrétními skutečnostmi a jakou míru intenzity bude stavba toto právo narušovat, zda má jít o narušení hlukem, nečistotou ovzduší, nepřiměřeným množstvím zeleně, osluněním apod. Stěžovatel uzavírá, že městský soud měl provést důkazy navrhované stěžovatelem a dále nesprávně věc posoudil po právní stránce, proto navrhuje, aby byl napadený rozsudek zrušen a věc vrácena městskému soudu k dalšímu řízení.

[17] Žádost o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti byla zamítnuta usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 1. 2013, č. j. 6 As 71/2012 - 24.

Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[18] Poté, co Nejvyšší správní soud ověřil, že kasační stížnost splňuje všechny formální náležitosti, přistoupil k jejímu věcnému projednání a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[19] Podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona nařídí stavební úřad odstranění stavby prováděné či provedené bez rozhodnutí či opatření stavebního úřadu vyžadovaného tímto zákonem.

[20] Podle § 129 odst. 2 písm. c) stavebního zákona lze takovou stavbu dodatečně povolit, pokud stavebník nebo její vlastník prokáže, že není v rozporu s obecnými požadavky na výstavbu (za současného splnění dalších podmínek).

[21] Čl. 4 odst. 1 věta druhá vyhlášky stanoví: *„Umístění staveb a míra zastavění pozemku musí odpovídat urbanistickému a architektonickému charakteru prostředí a požadavkům na zachování pohody bydlení a zdravého životního prostředí.“*

[22] Čl. 13 odst. 1 věta druhá vyhlášky stanoví: *„U staveb umísťovaných do prostředí již existující zástavby musí urbanistické a architektonické řešení vhodným způsobem reagovat na charakter a strukturu této zástavby.“*

[23] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatečném zdůvodnění, neboť uvedená výtka spadá pod důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Při naplnění tohoto důvodu se již nepřistupuje k meritornímu posouzení námitek spadajících pod jiné kasační důvody, ale je namíste napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení. Podle stěžovatele není zřejmé, o jaké konkrétní skutečnosti stavební úřad a žalovaný opřely svůj názor, že stavba může narušit pohodu a zdravé životní prostředí okolí, přičemž jejich zdůvodnění jsou podle něj fakticky pouze citací vyhlášky bez bližšího zdůvodnění. Vzhledem k tomu, že se s jejich argumentací městský soud ztotožnil, týká se uvedená vada i jeho rozhodnutí. Podobně stěžovatel napadá odůvodnění ohledně jemu vytýkaných nedostatků týkajících se urbanistického a architektonického rázu.

[24] Nejvyšší správní soud se s touto námitkou neztotožnil, neboť rozhodnutí správních orgánů i městského soudu považuje za dostatečně odůvodněná. Stavební úřad řízení zastavil s poukazem na rozpor projektové dokumentace s čl. 4 odst. 1 a čl. 13 odst. 1 vyhlášky. Nesoulad s čl. 4 odst. 1 vyhlášky zdůvodnil tím, že *„stávající charakter zástavby je řešen tak, aby zadní část parcel zůstala volná-nezastavěná a mohla být využívána k ozelenění, rekreaci, odpočinku apod. Stavebník umístěním rodinného domu do této klidové zóny dle názoru stavebního úřadu narušil pohodu bydlení, soukromí i životní prostředí všech vlastníků sousedních nemovitostí,“* a dále *„umístění dřevostavby neodpovídá urbanistickému a architektonickému charakteru prostředí, pohoda bydlení a zdravé životní prostředí na*

sousedních pozemcích může být narušeno a následným provozem stavby může nad přípustnou míru dojít k obtěžování okolí. Stavební úřad je toho názoru, že situování tohoto typu stavby v této lokalitě (vzhledem k existující zástavbě dané velikostí a tvarem pozemků) působí rušivě a nikoli jako oživení a je proto zcela nevhodné (...).“ Je pravdou, že část zdůvodnění je citací či parafrází vyhlášky, ovšem přesto je z odůvodnění patrné, že podle názoru stavebního úřadu by byla narušena pohoda a zdravé životní prostředí okolí tím, že by zadní části parcel ztratily na své funkčnosti klidové zóny sloužící k rekreaci a odpočinku a stejně tak by bylo narušeno soukromí vlastníků sousedních nemovitostí.

[25] Stěžovatel zejména brojil proti odůvodnění ohledně zachování pohody bydlení, neboť podle něj není patrné, jak bude stavba pohodu bydlení v okolí narušovat, zda půjde o hluk, nečistotu apod. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že judikatura zdejšího soudu definuje pohodu bydlení jako „*souhrn činitelů a vlivů, které přispívají k tomu, aby bydlení bylo zdravé a vhodné pro všechny kategorie uživatelů, resp. aby byla vytvořena vhodná atmosféra klidného bydlení*“ (rozsudek ze dne 2. 2. 2006, č. j. 2 As 44/2005 - 116, publikovaný pod č. 850/2006 Sb.) a zahrnuje mezi činitele ovlivňující pohodu bydlení celou řadu dalších faktorů. Názor stavebního úřadu, že bude umístěním stavby do klidové zóny narušena pohoda bydlení v okolí, je tak v kontextu této definice přijatelný. Krom toho může být pohoda bydlení negativně ovlivněna i narušením soukromí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 11. 2012, č. j. 8 As 27/2012 - 113, publikovaný pod č. 2776/2013 Sb. NSS). Stavební úřad argumentoval tím, že umístěním domu do klidové zóny užívané k rekreaci a odpočinku dojde mj. právě k zásahu do soukromí. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je tak patrné, proč stavební úřad dospěl k závěru, že by v důsledku povolení stavby došlo k narušení pohody bydlení.

[26] Nesoulad s čl. 13 odst. 1 vyhlášky zdůvodnil stavební úřad zejména následovně: „*Stavebník (...) neprokázal soulad stavby zejména s čl. 13 odst. 1 [vyhlášky], protože existující zástavba v daném území předpokládá dostavbu 1/2 dvojdomu či řadového rodinného domu v uliční zóně, nikoli umístění solitérní dřevostavby v zahradní části parcely.*“ Žalovaný se s odůvodněním stavebního úřadu plně ztotožnil, městský soud je považoval za přesvědčivé. I zdejší soud považuje toto odůvodnění samo o sobě za dostačující; je z něj patrné, že stavební úřad nepovažoval předmětnou stavbu za vhodně reagující na charakter a strukturu zástavby, a to zejména pro její umístění do zadní části parcely, které se vymyká charakteru zástavby v dané lokalitě. Rozhodně tedy nelze přisvědčit námitkám stěžovatele, že jediným důvodem rozhodnutí správních orgánů je, že většina staveb v okolí jsou dvojdomy, přičemž stěžovateli mělo být fakticky nařizováno, aby na svém pozemku taktéž postavil dvoj domek.

[27] Městský soud dále uvedl, že posouzení, zda stavba odpovídá urbanistickému a architektonickému charakteru prostředí, zachovává pohodu bydlení či je vhodně umístěna do existující zástavby, je především věcí odborné úvahy stavebního úřadu a úkolem soudu není tuto úvahu nahrazovat vlastní úvahou. S tímto názorem se Nejvyšší správní soud ztotožňuje. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 3. 2011, č. j. 2 As 98/2010 - 44, je takovéto posouzení stavebního úřadu ve své podstatě správní úvahou, kterou nemůže správní soud nahradit uvážením vlastním, nýbrž toliko může posoudit, zda nebyly překročeny zákonem stanové meze správního uvážení či zda nedošlo k jeho zneužití (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). Tuto úvahu nemůže nahradit vlastní úvahou ani

Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti, přičemž podle jeho názoru rozhodnutí stavebního úřadu ani žalovaného nevykazují znaky překročení mezí správního uvážení či jeho zneužití.

[28] Odůvodnění rozsudku městského soudu je ovšem přesto nedostatečné. V žalobě (str. 4) stěžovatel totiž namítá, že nebyl poučen, z jakých důvodů je dokumentace v rozporu s čl. 4 odst. 1 a čl. 13 odst. 1 vyhlášky. Městský soud se v rozsudku s touto námitkou nikterak nevypořádal. Přitom podle judikatury Nejvyššího správního soudu „*v případě, že krajský soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu opomene přezkoumat jednu ze žalobních námitek, je rozhodnutí, jímž žalobu zamítl, nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů*“ (viz rozsudek ze dne 27. 6. 2007, č. j. 3 As 4/2007 - 58, srov. taktéž např. usnesení rozšířeného senátu ze dne 28. 7. 2009, č. j. 8 Afs 73/2007 - 107, a rozsudek ze dne 20. 6. 2012, č. j. 6 Ads 12/2012 - 65). Opomenutí výše uvedené námítky městským soudem je tedy samo o sobě důvodem k postupu podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s., tedy ke zrušení rozsudku městského soudu a vrácení věci k dalšímu řízení.

[29] Stejně tak krajský soud opomenul vypořádat žalobní námitku, že stavební úřad ani žalovaný nevzaly při posouzení souladu předmětné stavby s vyhláškou v úvahu rozměry stavby, které spíše odpovídají doplňkovým stavbám a předmětná stavba by měla spadat do režimu ohlášení podle § 104 odst. 2 písm. a) stavebního zákona (str. 4 žaloby).

[30] V replice k vyjádření žalovaného k žalobě ze dne 8. 11. 2009 stěžovatel navrhl, aby byl proveden důkaz listinami obsahujícími souhlas vlastníků sousedních pozemků s realizací předmětné stavby. Městský soud se s tímto návrhem nikterak nevypořádal. Podle § 71 odst. 1 písm. e) s. ř. s. je sice žalobce již v žalobě povinen uvést, jaké důkazy k prokázání svých tvrzení navrhuje provést, ovšem neznamená to, že by návrhy na provedení důkazů nemohl předložit i později (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 2. 2006, č. j. 3 As 43/2004 - 95, ze dne 27. 4. 2007, č. j. 4 Azs 176/2006 - 84, publikovaný pod č. 1834/2009 Sb. NSS, a ze dne 19. 10. 2011, č. j. 2 Afs 35/2011 - 127). Podle § 52 odst. 1 s. ř. s. soud rozhodne, které z navržených důkazů provede a které nikoli; to jej však nezabavuje povinnosti takový postup odůvodnit (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004 - 89, publikovaný pod č. 618/2005 Sb. NSS). K problematice tzv. opomenutého důkazu existuje četná judikatura Ústavního soudu. Například v nález ze dne 30. 6. 2004, sp. zn. IV. ÚS 570/03, Ústavní soud vyložil: „*Z pohledu ústavněprávního lze přitom vymezit zobecňující podmínky, za jejichž splnění má nesprávná realizace důkazního řízení za následek porušení základních práv a svobod ve smyslu dotčení postulátů spravedlivého procesu. V řízení o ústavních stížnostech lze jako první vyčlenit případy tzv. opomenutých důkazů. Jde jednak dílem o procesní situace, v nichž bylo účastníky řízení navrženo provedení konkrétního důkazu, přičemž návrh na toto provedení byl soudem bez věcně adekvátního odůvodnění zamítnut, eventuálně zcela opomenut, což znamená, že ve vlastních rozhodovacích důvodech o něm ve vztahu k jeho zamítnutí nebyla zmínka buď žádná či toliko okrajová a obecná neodpovídající povaze a závažnosti věci*“ (dále např. nález Ústavního soudu ze dne 23. 1. 2008, sp. zn. I. ÚS 2568/07; všechna rozhodnutí Ústavního soudu uvedená v tomto rozhodnutí jsou dostupná na nalus.usoud.cz). V nyní posuzovaném případě jde právě o takový opomenutý důkaz. Stěžovatel navrhl provedení důkazu a městský soud se k tomuto návrhu nikterak

nevyjádřil, čímž založil vadu řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[31] Stěžovateli tedy nebylo v odůvodnění napadeného rozsudku vysvětleno, proč se městský soud výše uvedenými námitkami a návrhem na provedení důkazu nezabýval, respektive proč je městský soud považoval za nedůvodné. Tím mu bylo znemožněno bránit se proti právnímu hodnocení těchto námitek a případnému zdůvodnění zamítnutí návrhu na provedení důkazu prostřednictvím kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud nemůže sám tato pochybení zhojit případným dodatečným posouzením námitek stěžovatele (viz nálezn Ústavního soudu ze dne 17. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 1534/08).

[32] Nejvyššímu správnímu soudu tedy nezbylo než z výše uvedených důvodů přistoupit ke zrušení napadeného rozsudku podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí a jiné vadě řízení podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Námitkami spadajícími mimo kasační důvod nepřezkoumatelnosti se kasační soud tak již nezabýval.

[33] Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. června 2013

JUDr. Kateřina Šimáčková
předsedkyně senátu